

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy, v právní věci žalobkyně: **G. M. G.,** zastoupené Mgr. Marianem Przybylem, advokátem se sídlem B. Němcové 975/1, Krnov, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava,** se sídlem Krnovská 68, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 7. 2011, č. j. 22 A 109/2011 - 4,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Mariana Przybyla se určuje částkou 6358 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Dne 21. 6. 2011 byl Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) doručen návrh žalobkyně označený jako „*Správní žaloba proti rozhodnutí vedoucí referátu prádelenské činnosti Věznice Opava A. P. nereagovat na výzvu žalobkyně*“.

Ve svém podání žalobkyně uvedla, že byla od 22. 11. 2010 do 21. 3. 2011 pracovně zařazena v prádelně, kde byl jejím přímým nadřízeným p. T. Č., který navrhl udělení kázeňské odměny žalobkyni, avšak p. A. P. návrh nesepsala a nepodala. Žalobkyně se

27. 4. 2011 dotazovala vychovatele odd. ostrahy Mgr. M. na to, kdy jí bude odměna udělena, načež jí tento po rozhovoru s p. Č. sdělil, že jmenovaný skutečně udělení kázeňské odměny navrhoval, avšak p. P. odmítla návrh sepsat a podat. Žalobkyně uvedla, že daným postupem byla vážně zkrácena na subjektivních právech, toto zkrácení spočívá v porušení čl 38 odst. 2 Listiny, neboť jednou ze zásad spravedlivého procesu je, že ve skutkově totožných věcech má být rozhodováno shodně. Ač na udělení odměny není právní nárok, neznamená to, že rozhodnutí je závislé na libovůli žalované. Nadto všem ostatním odsouzeným odměna udělena byla. Žalobkyně konstatovala, že proti rozhodnutí správního orgánu je osoba, jíž se takové rozhodnutí dotýká, oprávněna podat žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Žalobkyně zároveň navrhla, aby ji soud osvobodil od soudních poplatků a aby jí ustanovil zástupce z řad advokátů. Avizovala žalobu doplnit prostřednictvím ustanoveného advokáta.

Krajský soud v Ostravě uvedené podání žalobkyně posoudil jako žalobu proti rozhodnutí vedoucí prádelenské činnosti žalované nepodat návrh na kázeňskou odměnu, přičemž tuto žalobu prvním výrokem usnesení ze dne 11. 7. 2011, č. j. 22 A 109/2011 - 4, odmítl. Druhým výrokem pak zamítl návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů. Třetím výrokem krajský soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že napadený výsledek činnosti žalované není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Rozhodnutím ve smyslu uvedeného ustanovení lze rozumět jen takové akty orgánů veřejné moci, jež jsou výsledkem příslušného, často formalizovaného řízení a s jejichž vydáním spojuje vznik, změnu, zrušení či závazné určení práva a povinnosti některý z obecně závazných právních předpisů České republiky. Od takových rozhodnutí je však třeba odlišovat jiné faktické pokyny či donucení a další výsledky činnosti orgánů veřejné moci, které však rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nejsou. Krajský soud dospěl k závěru, že o takový případ se jedná i v posuzované věci, a proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl jako nepřípustnou, neboť směřovala proti úkonu žalované, který je dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučen, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. K návrhu žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů krajský soud uvedl, že vzhledem k uvedeným důvodům pro odmítnutí žaloby tento návrh zjevně nemohl být úspěšný. Žalobkyně tedy dle krajského soudu nenaplnila předpoklady pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s.; jednou ze zákonných podmínek pro ustanovení zástupce soudem pak je v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. to, že u navrhovatele jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků.

Uvedené usnesení krajského soudu napadla žalobkyně (stěžovatelka) včasnou kasační stížností. Stěžovatelka obecně namítá, že usnesení krajského soudu, jímž odmítl její žalobu proti žalované, je nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť žalobou napadené „rozhodnutí" nesepsat a nepodat návrh na odměnu představuje „*rozhodnutí správního orgánu*" a je tudíž přezkoumatelné ve správním soudnictví. Stěžovatelka zároveň soud žádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů.

K návrhu stěžovatelky Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 22. 11. 2011, č. j. 22 A 109/2011 - 19, ji osvobodil od soudních poplatků. Vzhledem k tomu, že stěžovatelce byl ustanoven zástupce z řad advokátů rozhodnutím České advokátní komory, žádost stěžovatelky v této části zamítl.

Zástupce stěžovatelky doplnil kasační stížnost o konkrétní důvody. V doplnění kasační uvedl, že soud k žalobě přistoupil čistě formalisticky a vůbec se nevypořádal s žalobními tvrzeními. V souvislosti s uvedeným spatřuje stěžovatelka zásah do svých práv v tom, že jí nebyla udělena kázeňská odměna (jiné odsouzené měly být za činnosti, které uskutečňovala i stěžovatelka, kázeňsky odměňovány). Ačkoli si je vědoma toho, že na udělení kázeňské odměny není právní nárok, má za to, že v totožných věcech, tedy i v podmínkách pro udělování kázeňských odměn, mělo být rozhodováno shodně. Tímto postupem, resp. nečinností byl porušen princip rovnosti všech občanů.

Žalovaná ke kasační stížnosti sdělila, že v dané věci nebyl vydán žádný správní akt. Dále žalovaná ve svém podání uvedla, že předmětná stížnost již byla šetřena ve stížnosti evidované pod č. j. VS 15/2011-32/St/101 a vyřízena jako nedůvodná. Současně předložila kopii vyřízení uvedené stížnosti, z níž vyplývá, že p. P. žádný návrh od p. Č. neobdržela a tudíž nemohla návrh ani odmítnout zpracovat a předat vychovateli.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzovaném případě stěžovatelka kasační stížností napadla usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. [viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS]. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53, dostupný na www.nssoud.cz).

Jelikož tedy kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí, nebude se ani Nejvyšší správní soud moci zabývat věcí samou, tj. nebude se zabývat otázkou zákonnosti žalobou napadeného postupu žalované. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení bude toliko otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl po té, co dospěl

k závěru, že směřovala proti úkonu žalované, který je dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučen, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

Za zásadní pro posouzení zákonnosti kasační stížností napadeného rozhodnutí považuje Nejvyšší správní soud v daném případě skutečnost, že stěžovatelka ve své žalobě ze dne 21. 6. 2011 brojí proti „rozhodnutí" vedoucí referátu prádelenské činnosti Věznice Opava A. P. nereagovat na výzvu stran návrhu kázeňké odměny.

Přitom je třeba zdůraznit a předeslat, že se nejedná pouze o formulační nedostatek předmětné žaloby, neboť Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že stěžovatelka u Krajského soudu v Ostravě napadla samostatnými žalobami též „rozhodnutí" ředitele „*sloučit dvě stížnosti do jedné*", které bylo předmětem jedné ze zmiňovaných stížností, a taktéž samotné „rozhodnutí" ředitele věznice „*zamítnout stížnosti žalobkyně*" pod č. j. VS 15/2011-32/St/101. Tyto žaloby krajský soud rovněž odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřípustné (proti oběma těmto usnesením krajského soudu stěžovatelka rovněž podala kasační stížnosti, o nichž Nejvyšší správní soud vedl řízení pod sp. zn. 5 As 5/2012 a 5 As 52/2012).

V nyní souzeném případě nelze samotnou skutečnost, že vedoucí prádelenské činnosti nesepsala a nepodala návrh na udělení kázeňské odměny považovat za rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s., jímž by se zakládala, měnila, rušila nebo závazně určovala práva nebo povinnosti stěžovatelky. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu odkazuje rovněž na své závěry uvedené v rozsudku ze dne 29. 6. 2012, č. j. 5 As 13/2012 - 30, k jiné obdobné věci stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud s odkazem na svá četná předchozí rozhodnutí, která již ve věcech stěžovatelky vydal a v nichž stěžovatelka brojila proti postupu žalované v jednotlivě určených případech (např. sp. zn. 5 As 27/2012 - použití poutacího opasku pro zdravotní eskortu žalobkyně dne 30. 5. 2011, sp. zn. 5 As 22/ 2012 – dtto dne 13. 6. 2011, sp. zn. 5 As 90/2012 - nepředání korespondence dne 9. 5. 2011, sp. zn. 5 As 87/2012 - otevření a kontrola korespondence od Mgr. P. H. ze dne 27. 5. 2011, sp. zn. 5 As 71/2012 - neumožnění duchovní péče, a další) považuje za nutné předeslat, že zatímco ve všech případech výše uvedených se stěžovatelka domáhala ochrany svého veřejného subjektivního práva, které jí dle zákona náleželo, resp. brojila proti postupu žalované, která svým jednáním jí údajně ve výkonu zákonem garantovaného práva bránila, resp. neumožnila jeho naplnění, popř. uplatnila vůči stěžovatelce prostředky či postup, které zákon v tom kterém případě nepředvídá, ve věci nyní projednávané se dovolává plnění, resp. vydání rozhodnutí ve věci přiznání kázeňské odměny, přitom udělení takové odměny není zákonem garantováno a stěžovatelka na ni nemá nárok, na rozdíl např. jako je tomu u odměny za práci (§ 33 zákona o výkonu trestu odnětí svobody vers. § 45 cit. zákona).

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud ve svém postupu nepochybil, když předmětnou žalobu stěžovatelky bez dalšího odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. jako nepřípustnou, jelikož dospěl k závěru, že nesměřovala proti rozhodnutí správního orgánu. Jakkoli krajský soud kasační stížností napadené usnesení odůvodnil velmi stručně a navíc obecně, zdejší soud přesto neshledal toto usnesení nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť závěr krajského soudu, podle něhož

předmět žaloby není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1. s. ř. s., je v daném případě zcela zřejmý.

Nejvyšší správní soud dospěl z uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy právo na náhradu nákladů řízení, z obsahu spisu však plyne, že jí žádné náklady nevznikly.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů, v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování podle § 35 odst. 8 s. ř. s. stát.

Ustanovenému zástupci stěžovatelky byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v částce 6358 Kč [2 úkony právní služby po 2100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění, dále dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Dále soud přiznal advokátovi částky 299 Kč na základě § 13 odst. 1 advokátního tarifu jako náhrady na cestovní výdaje za jízdné Krnov - Opava a zpět uskutečněné dne 1. 9. 2011 vozidlem Škoda Fabia, reg. zn. x, na vzdálenost 50 km, a dále náhrady ve výši 200 Kč za promeškaný čas. Výše odměny za zastupování a náhrada hotových výdajů činí částku 5299 Kč zvýšenou o DPH ve výši 20 %, celkem tedy 6358 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu